

Î N C H E I E R E

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, reprezentată de avocatul Silivestu Mihai,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” împotriva lui Laptev Sveatoslav și Laptev Dumitru cu privire la repararea prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier

împotriva deciziei din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 februarie 2017 SRL „Petrom-Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Laptev Sveatoslav și Laptev Dumitru cu privire la repararea prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier (f.d. 4-6).

În motivarea acțiunii înaintate reclamanta a invocat că, fiind succesor al ÎCS „Petrom-Moldova” SA, în anul 2013 opera stația de alimentare cu carburanți auto amplasată în str.XXXXX.

La 26 decembrie 2013, aproximativ la orele 21:40, în zona stației a avut loc un accident rutier, în urma căruia a fost distrusă coloana de distribuție a gazului petrolier lichefiat din cadrul stației. Respectiva coloană era deținută cu titlu de proprietate privată de către reclamant.

A relatat reclamantul că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 03 ianuarie 2014, vinovat în producerea accidentului este pârâțul Sveatoslav Laptev.

Conform procesului-verbal numit, pârâțul aflându-se la volanul autoturismului de model XXXXX, număr de înmatriculare XXXXX, a pierdut control asupra autoturismului și a intrat în coloana de distribuție. În rezultat, coloana a fost complet distrusă. Pentru a nu admite stoparea activității stației de alimentare și în rezultat cauzarea de pierderi (prejudiciu) și mai mari reclamantului în plus, în lumina obligațiilor legale ale reclamantului în privința comerțului cu amănuntul a produselor petroliere, acționând cu bună credință, a suportat toate cheltuielile necesare în vederea readucerii stației la aspectul tehnic de până la accident, instalând o nouă coloană de distribuție a gazului petrolier lichefiat cu costul de 94 779,32 lei.

A susținut reclamantul că ulterior și în legătură cu fapta pârâtului, Dumitru Laptev a semnat valid recipisa din 31 decembrie 2014, care după natura sa juridică este un contract de fidejusiune, prin care s-a obligat față de reclamant să achite în volum deplin valoarea prejudiciului cauzat de către pârât, și anume venitul ratat al reclamantului, care rezultă din nefuncționarea coloanei în perioada 27 decembrie 2013 - 31 decembrie 2013, în sumă de 6 500 lei și contravaloarea coloanei noi cumpărate și instalate în sumă de 94 779,32 lei.

A solicitat reclamantul SRL „Petrom-Moldova” încasarea de la pârâții Laptev Sveatoslav și Laptev Dumitru a prejudiciului material cauzat în sumă de 104689,32 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni sediul central din 04 februarie 2019 s-a dispus atragerea în proces a lui Luchin Serghei în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 180, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul central din 16 septembrie 2019, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Petrom-Moldova” a fost respinsă (f.d. 215).

Prin decizia din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de avocatul Silivestru Mihai în interesele SRL „Petrom-Moldova” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul central din 16 septembrie 2019.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că prin prezenta acțiune reclamantul revendică încasarea în mod solidar din contul pârâților a prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier.

În acest sens, instanța de apel a considerat oportun de a reitera prevederile art. 20 alin. (1), (5) din Legea nr. 414 din 22.12.2016, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (aici și în continuare în redacția legii la data producerii accidentului), drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în posesiunea asiguratului se exercită față de asiguratorul de răspundere civilă auto direct, la sediul acestuia, sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele răspunderii asiguratorului prevăzute în prezenta lege. Drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul și/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau posesorul autovehiculului nu are încheiată asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se exercită față de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art. 14.

Iar, în conformitate cu pct. 1, 10 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii (în continuare – Regulament) stabilește modul de constituire, utilizare și administrare de către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a mijloacelor financiare acumulate în Fondul de protecție a victimelor străzii. Mijloacele financiare acumulate în Fond sînt destinate plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea sau distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă posesorul (utilizatorul) autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a

respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

La fel, instanța de apel a menționat că prima instanța corect a stabilit că pretențiile reclamantului față de Laptev Dumitru nu pot fi admise, în circumstanțele în care acestea sunt bazate pe recipisa semnată de ultimul, pe care reclamantul o asimilează cu contractul de fidejusiune. Într-adevăr, în conformitate cu prevederile art. 1146 alin. (1) Cod civil (în vigoare la data încheierii contractului de fidejusiune), prin contract de fidejusiune, o parte (fidejutor) se obligă față de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau oneros obligația debitorului. Însă, prin fidejusiune nu se poate garanta decât o obligație valabilă. Fidejutorul nu poartă răspundere pentru nevalabilitatea obligației principale, el fiind ținut să răspundă doar pentru neexecutarea totală sau parțială a acesteia.

Totodată, instanța de apel a relatat și prevederile art. 220 alin. (1) Cod civil (în vigoare la data semnării recipisei), care stabilesc expres că actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sînt nule dacă legea nu prevede altfel. Prin urmare, în circumstanțele în care prin recipisa semnată de Laptev Dumitru la data de 31.12.2013, acesta din urmă a garantat executarea obligațiilor lui Laptev Sveatoslav față de SRL „Petrom-Moldova”, iar în cadrul examinării cauzei s-a stabilit că Laptev Sveatoslav prin prisma Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nu avea careva obligații față de compania apelantă, instanța de apel a concluzionat că prima instanța just a indicat că și recipisa semnată de Laptev Dumitru și apreciată de apelant ca contract de fidejusiune, este nulă și nu produce careva efecte juridice.

La 14 septembrie 2020 Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, reprezentată de avocatul Silivestu Mihai a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului, mai mult ca atît instanța de apel a examinat superficial cauza și nu și-a motivat soluția sa.

A relatat că instanța de apel a ignorat prevederile art.45 Cod contravențional, art.1398 Cod civil, art.1410 Cod civil (redacția pînă la 01 martie 2019), art.16 alin.(3), (4) al Legii nr.407/2006 cu privire la asigurări.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces decizia din 17 iunie 2020, la data de 30 iulie 2020, însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării deciziei recurate. Astfel cererea de recurs declarată la 14 septembrie 2020 de către Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, reprezentată de avocatul Silivestu Mihai este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 30 septembrie 2020 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.83, vol.II), iar potrivit avizelor de recepție recursul a fost recepționat de către Luchin Serghei, Laptev Dumitru și Laptev Sveatoslav (f.d.85-87, vol.II).

Până la data examinării recursului referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/aceor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în

vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, reprezentată de avocatul Silivestu Mihai.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, reprezentată de avocatul Silivestu Mihai.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru